

Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om pass och nationellt identitetskort;

PMFS 2021:3
FAP 530-1

beslutade den 1 oktober 2021.

Utkom från trycket
den 13 oktober 2021

Polismyndigheten föreskriver i samråd med Utrikesdepartementet följande med stöd av 12 § tredje stycket och 29 § första stycket passförordningen (1979:664) samt 24 § första stycket förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort och beslutar följande allmänna råd.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § I dessa föreskrifter och allmänna råd finns bestämmelser om vanligt pass, extra pass och provisoriskt pass som utfärdas inom riket samt om nationellt identitetskort som utfärdas inom riket.

För vanligt pass ska alla bestämmelser utom 9–10 kap. och 11 kap. 2 § tillämpas.

För extra pass ska alla bestämmelser utom 9 kap. och 11 kap. 2 § tillämpas.

För provisoriskt pass ska alla bestämmelser utom 2 kap. 2 § och 2 kap. 8–9 §§, 7–8 kap., 10 kap. och 11 kap. 2 § tillämpas.

För nationellt identitetskort ska alla bestämmelser utom 2 kap. 8–9 §§, 4 och 8–10 kap. samt 11 kap. 1 § tillämpas.

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd har ord och uttryck samma betydelse som i passlagen (1978:302), passförordningen (1979:664) och förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort. Därutöver gäller att begreppet resehandling avser vanligt pass, extra pass, provisoriskt pass och nationellt identitetskort.

2 kap. Ansökan

Fotografi

1 § Den digitala bild som Polismyndigheten ska ta av sökanden enligt 6 § passlagen (1978:302) och 3 § förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort ska uppfylla följande krav.

1. Ansiktet ska vara avbildat rakt framifrån. Hela huvudet ska vara synligt och centrerat i bild.
2. Ansiktsuttrycket ska vara avslappnat och neutralt.
3. Bakgrunden ska vara ljus. Ansiktet ska vara jämnt belyst och det får inte finnas skuggor eller andra störande inslag i bakgrunden.
4. Pupillerna ska synas tydligt. Mörka glasögon får inte bäras i annat fall än då detta är påkallat av medicinska skäl. Reflexer får inte synas i glasögonen.

5. Blicken ska vara riktad mot kamerans lins. Undantag får göras för spädbarn och sökande som av medicinska skäl inte kan rikta sin blick mot kameran.
6. Huvudbonad får inte bäras. Undantag får göras för den som i dagligt bruk bär detta av religiösa eller andra särskilda skäl. Även om ett sådant undantag görs får huvudbonaden inte täcka eller skugga ansiktet.

I *bilaga* till dessa föreskrifter och allmänna råd finns exempel på fotografier som visar vad som godkänns och inte godkänns i pass och nationellt identitetskort.

Allmänt råd

Om en sökande åberopar religiösa eller andra särskilda skäl för att bära huvudbonad, behöver skälen inte styrkas. Särskilda skäl kan vara att sökanden vill bära huvudbonad till följd av medicinsk behandling.

Fingeravtryck

2 § De fingeravtryck som sökanden ska lämna enligt 6 § passlagen (1978:302) och 3 § förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort ska tas på följande sätt.

Sökandens fingeravtryck ska tas av pekfingret på vänster och höger hand. Kan fingeravtryck inte tas av ett pekfinger ska avtryck i stället tas i ordningen långfinger, ringfinger eller tumme. Fingeravtryck får inte tas av lillfingret.

Allmänt råd

Om en sökande är tillfälligt förhindrad att lämna fingeravtryck från de fingrar som anges i andra stycket på en eller båda händerna bör, beroende av resmål, Polismyndigheten upplysa om möjligheten att ansöka om ett nationellt identitetskort med en giltighetstid om högst ett år eller ett provisoriskt pass. Polismyndigheten bör bestämma en kortare giltighetstid än ett år för det nationella identitetskortet om det går att avgöra när hindret kan förväntas upphöra.

Namnteckning

3 § Enligt 1 § första stycket passförordningen (1979:664) och 3 § första stycket förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort ska ansökan undertecknas av sökanden. Av bestämmelserna följer att kravet på att ansökan ska undertecknas inte gäller den som inte kan skriva sitt namn.

För personer som av någon anledning inte kan skriva sitt namn, ska texten ”Kan ej underteckna / not able to sign” användas.

Allmänt råd

En namnteckning är en persons särpräglade sätt att vanemässigt skriftligen återge sitt namn.

4 § Vårdnadshavares medgivande enligt 1 § andra stycket 3 passförordningen (1979:664) eller 3 § andra stycket 3 förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort ska lämnas på formuläret *Bilaga till ansökan om pass/nationellt identitetskort (för underårig)* (PM 531.2) eller på annat likvärdigt sätt.

Formuläret eller handlingen ska undertecknas av barnets vårdnadshavare eller, om barnet har två vårdnadshavare, av båda vårdnadshavarna. Respektive vårdnadshavares namnteckning ska vara vidimerad.

Ett medgivande ska vara daterat och får inte vara äldre än en månad när det lämnas in till Polismyndigheten.

5 § Den som vidimerar en namnteckning enligt 4 § ska ha fyllt 15 år. Samma person kan vidimera båda namnteckningarna. I så fall ska vidimeringen göras under varje vårdnadshavares namnteckning. En vårdnadshavare får inte vidimera den andre vårdnadshavarens namnteckning.

6 § Om det inte framgår av uppgift från Polisens Informationslösning vem som är vårdnadshavare ska detta styrkas genom en kopia av lagakraftvunnen dom eller beslut.

Om den minderårige eller hans eller hennes vårdnadshavare inte är folkbokförda i Sverige och därför inte förekommer i Polisens Informationslösning, ska ett annat dokument som födelsebevis, familjebok eller liknande handling bifogas ansökan.

7 § Enligt 7 § 2 passlagen (1978:302) och 3 § 3 förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort kan pass och nationellt identitetskort utfärdas trots att vårdnadshavares medgivande saknas, om det finns synnerliga skäl att ändå utfärda pass eller nationellt identitetskort.

Allmänt råd

Synnerliga skäl kan t.ex. föreligga om en vårdnadshavare befinner sig utomlands och det är uppenbart att dennes medgivande annars skulle ha lämnats. Synnerliga skäl kan föreligga även i andra mycket särpräglade fall, där exempelvis hänsynen till barnets ålder, behov och egna önskningar bör ges en avgörande betydelse. När det gäller barn placerade i familjehem utan särskilt förordnande av domstol i vårdnadsfrågan bör vid bedömningen, utöver vad som är till barnets bästa, bland annat beaktas vad som kan anses främja vården eller om den naturliga kontakten med de biologiska föräldrarna kan anses vara bruten.

8 § I 3 § andra stycket passförordningen (1979:664) finns bestämmelser om när yttrande ska inhämtas från sådan kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom socialtjänsten.

Allmänt råd

Den omständigheten att en socialnämnd har tillstyrkt att pass utfärdas kan inte utan vidare ersätta samtycke från den ena vårdnadshavaren. Polismyndigheten bör alltid göra en självständig bedömning av om det finns synner-

liga skäl att bevilja ansökan. Exempelvis bör Polismyndigheten försöka klarlägga anledningen till att ett medgivande saknas. Är det fråga om en underårig som vårdas enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga bör Polismyndigheten ta hänsyn till om en socialnämnd tillstyrker att pass utfärdas utifrån perspektivet att det behövs för att genomföra LVU-vården av den unge.

Redogörelse om förkommet pass

9 § Den redogörelse som sökanden ska lämna om ett förstört eller förkommet pass enligt 1 § 1 passförordningen (1979:664) ska lämnas på formuläret *Redogörelse vid skada eller förlust av gällande resehandling enligt 1 § 1 passförordningen (1979:664)* (PM 531.10). Saknas en anmälan eller spärmarkeering ska en sådan enligt 5 kap. 1 § göras skyndsamt.

Giltighetstid för resehandling för barn som saknar namn

10 § Om Polismyndigheten ska utfärda ett pass eller ett nationellt identitetskort för ett barn för vilket ansökan om förnamn till Skatteverket inte är gjord, eller efternamnet ännu inte är slutligt fastställt, får giltighetstiden inte vara längre än till dagen innan barnet blir tre månader gammalt. I stället för förnamn ska texten ”Ej namngiven pojke/flicka / Unnamed boy/girl” användas. Snedstrecken kring det preliminära efternamnet i Polismyndighetens resehandlingssystem ska tas bort innan ansökan registreras.

Uppgift om födelseort saknas

11 § Om uppgift om sökandens födelseort saknas ska födelselandet i stället anges i fältet avsett för födelseort. Namnet på ett land ska förkortas enligt International standard ISO 3166-1:2013 *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 1: Country codes* (utgåva 3).

3 kap. Identitet och medborgarskap

Kontroll av identitet

1 § Polismyndigheten ska noggrant kontrollera den sökandes identitet.

2 § Sökanden ska vid ansökningstillfället i första hand styrka sin identitet genom att visa upp en godtagbar identitetshandling.

Godtagbar identitetshandling enligt första stycket är giltigt

1. svenskt vanligt eller extra pass eller nationellt identitetskort,
2. svenskt körkort,
3. svenskt SIS-märkt identitetskort, eller
4. identitetskort för folkbokförda i Sverige.

Med SIS-märkt identitetskort i andra stycket 3 avses kort som har utfärdats enligt och certifierats mot Svensk standard SS 614314:2015 *Identifieringskort – certifierade identitetskort av typ ID-1* (utgåva 8) och SBC 151-U *Särskilda bestämmelser för certifiering av överensstämmelse med standard, Identitetskort SS 614314* (utgåva 15).

3 § Om sökanden inte har en godtagbar identitetshandling ska sökanden styrka sin identitet med en skriftlig försäkran i vilken en intyggivare intygar att sökandens uppgifter om identiteten är riktiga. Försäkran ska lämnas på formuläret *Försäkran om sökandens identitet* (PM 531.8 eller 531.12) och vara undertecknad av den som intygar sökandens uppgifter.

En intyggivare enligt första stycket ska känna personen väl. Intyggivaren ska i relation till sökanden vara

1. vårdnadshavare,
2. särskilt förordnad förmyndare enligt föräldrabalken,
3. barn eller barnbarn över 18 år,
4. förälder,
5. hel- eller halvsyskon över 18 år,
6. mor- eller farförälder,
7. make, maka, registrerad partner eller sambo enligt 1 § första stycket sambolagen (2003:376),
8. familjehemsförälder,
9. god man eller förvaltare enligt föräldrabalken,
10. arbetsgivare (behörig firmatecknare) eller behörig arbetsgivarrepresentant, eller
11. anställd vid en kommunal eller statlig myndighet och ha en yrkesmässig relation till sökanden.

En sådan arbetsgivare, arbetsgivarrepresentant eller anställd som avses i andra stycket punkterna 10–11 ska i den skriftliga försäkran ange sin relation till sökanden. En försäkran från en arbetsgivare eller arbetsgivarrepresentant får inte godtas om sökanden har varit anställd hos arbetsgivaren kortare tid än ett år.

4 § Om sökanden inte kan styrka sin identitet på sätt som anges i 2 eller 3 § ska sökanden styrka sin identitet på något annat tillförlitligt sätt.

5 § En intyggivare enligt 3 § ska styrka sin identitet genom att visa upp en godtagbar identitetshandling enligt 2 § andra stycket. Detsamma gäller om sökanden styrker sin identitet enligt 4 § och det sker genom en intyggivare. Intyggivaren ska styrka sökandens uppgifter i närvaro av sökanden. Intyggivaren ska på Polismyndighetens begäran styrka den relation som hon eller han har till sökanden.

Utredning om medborgarskap

6 § Om det behövs för att säkerställa att sökanden är svensk medborgare ska Polismyndigheten genomföra en utredning om detta. Om sökanden saknar svenskt personnummer eller samordningsnummer ska en utredning om medborgarskap alltid göras.

Sökanden ska inför prövningen lämna uppgifter på formuläret *Prövning av svenskt medborgarskap* (PM 531.1).

Allmänt råd

Skäl att genomföra en utredning om medborgarskap kan t.ex. vara att sökanden är eller har varit folkbokförd utomlands.

Begäran om samordningsnummer

7 § Om den som ansöker om pass eller nationellt identitetskort saknar personnummer eller samordningsnummer ska Polismyndigheten lämna en begäran till Skatteverket om att ett samordningsnummer tilldelas. En begäran får inte skickas förrän Polismyndigheten har säkerställt att sökanden har styrkt sin identitet och sitt svenska medborgarskap. Sökanden måste då infinna sig personligen hos Polismyndigheten.

Granskning av återopade handlingar

8 § Om sökanden återopar handlingar till styrkande av sin identitet eller sitt medborgarskap ska de visas upp för Polismyndigheten i original eller genom vidimerade kopior av original.

9 § Polismyndigheten ska granska äktheten hos en uppvisad identitetshandling.

Om det uppstår tveksamhet om en uppvisad identitetshandling är giltig eller har utfärdats för sökanden eller en intygsgivare enligt 3 § ska en kontroll göras hos utfärdaren eller tillverkaren av kortet.

4 kap. Passhinder

1 § Om det vid ansökningstillfället framkommer att det kan finnas passhinder enligt 7 § 3–11, 7 a § eller 10 § passlagen (1978:302) i fråga om den sökande ska Polismyndigheten göra en undersökning genom slagningar i Polismyndighetens resehandlingssystem, misstankeregistret, belastningsregistret, nationella personefterlysningsregistret, kriminalvårdsregistret och Schengens informationssystem.

5 kap. Spärr m.m. av pass och nationellt identitetskort

1 § Om den för vilken ett pass eller nationellt identitetskort är utställt uppger att ett giltigt pass eller nationellt identitetskort har stulits eller förkommit ska Polismyndigheten skyndsamt göra en spärrmarkering om den stulna eller förkomna resehandlingen i Polismyndighetens resehandlingssystem. Detsamma gäller om Polismyndigheten har beslutat att återkalla en resehandling. En sådan spärr får inte hävas.

I samband med att en anmälan upprättas om ett stulet eller förkommet pass eller nationellt identitetskort ska den för vilken resehandlingen är utställd upplysas om att resehandlingen kommer att spärras och att spärrmarkeringen inte får hävas.

Allmänt råd

Uppgift i resehandlingssystemet om stulen eller förkommen resehandling vidarebefordras automatiskt av Polismyndigheten till Schengen Information System (SIS) och Interpols databas över stulna och förkomna resehandlingar, varefter resehandlingen spärras även internationellt. Den för vilken ett pass eller nationellt identitetskort är utställt bör därför uppmanas att, för det fall den spärrade resehandlingen skulle återfinnas, inte använda

sig av den eftersom det finns en stor risk att i så fall bli nekad inresa i ett annat land och att resehandlingen omhändertas av en utländsk myndighet.

2 § Om ett pass eller nationellt identitetskort, som anmälts som stulet eller förkommet och som spärrats i samband med en polisanmälan, återfinns av den för vilken resehandlingen är utställd eller upphittas av annan ska Polismyndigheten makulera resehandlingen.

Har ett upphittat pass eller nationellt identitetskort inte anmälts som stulet eller förkommet ska det, om den för vilken resehandlingen är utställd inte kan anträffas, makuleras och destrueras.

6 kap. Utlämnande av pass och nationellt identitetskort

1 § Vid ansökningstillfället ska Polismyndigheten fråga sökanden vid vilket utlämningsställe eller vilken utlandsmyndighet passet eller det nationella identitetskortet ska hämtas ut.

2 § Innehavaren ska återge sitt namn på samma sätt som vid ansökan (kontrasignera) på avsedd plats i passet eller det nationella identitetskortet. Kontrasigneringen ska göras med en kulspetspenna som ger arkivbeständig blå eller svart text. För en innehavare som av någon anledning inte kan skriva sitt namn ska denna plats markeras med ett streck från övre vänstra hörnet till nedre högra hörnet.

7 kap. Påminnelse och förstöring

1 § Om ett pass eller ett nationellt identitetskort inte har hämtats inom den tid som Polismyndigheten finner skäligen, ska myndigheten sända en påminnelse i vanligt brev till sökandens folkbokföringsadress eller till den e-postadress som sökanden har uppgett vid ansökningstillfället.

Allmänt råd

En påminnelse bör sändas till sökanden senast tre månader efter det att handlingen har utfärdats. Normalt bör endast en påminnelse sändas.

2 § Om ett pass eller ett nationellt identitetskort inte har hämtats inom skäligen tid efter det att en påminnelse har sänts till sökanden, ska Polismyndigheten makulera och destruera handlingen.

Allmänt råd

Polismyndigheten bör makulera och destruera passet eller det nationella identitetskortet tidigast en månad efter det att en påminnelse har sänts till sökanden.

8 kap. Ändring i vanligt pass och extra pass

1 § Polismyndigheten får göra ändringar i ett utfärdat vanligt och extra pass om det behövs för att begränsa passets giltighetstid eller giltighetsområde.

Den nya uppgiften ska antecknas på den sida i passet som är avsedd för myndighetens särskilda noteringar.

2 § Under den ändrade texten ska myndighetens stämpel placeras tillsammans med datum och beslutsfattarens underskrift.

9 kap. Särskilda bestämmelser om provisoriskt pass

Giltighetstid

1 § Polismyndigheten ska anpassa giltighetstiden för ett provisoriskt pass till den tid som sökanden behöver för att genomföra en resa eller flera resor i en omedelbar följd.

Om sökanden behöver passet för en resa till ett land, vilket kräver att passet vid inresa ska vara giltigt under en viss minsta tid, får myndigheten anpassa giltighetstiden till det kravet. Av 13 § passförordningen (1979:664) framgår att giltighetstiden inte får överstiga sju månader.

Allmänt råd

Utfärdas ett provisoriskt pass för en sökande som ska genomföra flera resor i en omedelbar följd, bör en anteckning göras om att passet gäller för flera resor under viss angiven tid. Anteckningen bör göras på den sida i passet som är avsedd för myndighetens särskilda noteringar, enligt följande exempel: ”Passet gäller för mer än en resa från och till Sverige under tiden 2018-09-13–09-27”. Under anteckningen ska myndighetens stämpel placeras tillsammans med datum och beslutsfattarens underskrift.

Giltighetsområde

2 § Av 13 § passförordningen (1979:664) framgår att passets giltighetsområde ska begränsas till den sökandes behov av pass. Polismyndigheten ska anteckna passets giltighetsområde på den sida i passet som är avsedd för myndighetens särskilda noteringar. Namnet på ett land ska förkortas enligt International standard ISO 3166-1:2013 *Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 1: Country codes* (utgåva 3).

Pass som har tagits om hand

3 § Om Polismyndigheten har tagit hand om ett provisoriskt pass enligt 13 § passförordningen (1979:664) ska myndigheten makulera det i avvaktan på att det destrueras.

10 kap. Särskilda bestämmelser om extra pass

1 § Enligt 14 § passförordningen (1979:664) får extra pass utfärdas för en passinnehavare som för sitt arbete eller av annat särskilt skäl har behov av mer än ett giltigt pass. Behovet ska motiveras utförligt.

Sökandens skriftliga redogörelse till ansökan om extra pass ska innehålla uppgift om den tid under vilken sökanden behöver passet. Om sökanden har ett tidigare utfärdat extra pass som fortfarande är giltigt ska sökanden uppe

om han eller hon har behov av det tidigare utfärdade extra passet under en övergångsperiod.

PMFS 2021:3

Allmänt råd

Särskilda skäl kan föreligga t.ex. om

1. sökanden ska resa till länder mellan vilka det råder sådana politiska förhållanden som gör det mycket svårt att resa in i ett av länderna med ett vanligt pass, vilket har använts för en resa till ett annat av länderna,
2. sökanden vid en resa måste ha sitt vanliga pass inlämnat hos en utländsk myndighet för att få visering eller uppehållstillstånd avseende en annan resa, eller
3. ett vanligt pass har fulltecknats genom inrese-, utrese- eller viseringsstämplar innan passets giltighetstid har gått ut och det i passet finns en visering som fortfarande gäller.

11 kap. Makulering av pass eller nationellt identitetskort

1 § Makulering av pass ska ske genom att främre pärmen, personsidan och de sidor som inte är avsedda för in- och utresestämplar, viseringar och liknande håslås på tre ställen med håslag eller hålstans i form av fyruddig stjärna.

2 § Makulering av nationellt identitetskort ska ske genom att handlingen håslås på tre ställen med håslag eller hålstans i form av fyruddig stjärna.

3 § Pass som är försett med chip och nationellt identitetskort ska makuleras på ett sådant sätt att chip och antenn görs obrukbara.

Om ett pass dras in enligt 27 § passförordningen (1979:664) och passet är försett med chip, ska det makuleras på ett sådant sätt att chip och antenn inte förstörs. Detsamma gäller vid makulering av ett nationellt identitetskort som reklameras på grund av fel.

12 kap. Undantag

1 § Polismyndigheten får, om det finns särskilda skäl, besluta om undantag från dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 november 2021.
  2. Genom föreskrifterna upphävs Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd (PMFS 2021:2) om pass och nationellt identitetskort.

På Polismyndighetens vägnar

ANDERS THORNBERG

Emma Holfve
(Rättsavdelningen)

Godkända

Inte godkända

